

AI4Agri Policy Recommendations Paper

Kontext

Det europeiska jordbruket står inför ett växande tryck att balansera produktivitet med hållbarhet och klimatmål. Artificiell intelligens (AI) erbjuder en betydande potential för effektivitet, motståndskraft och miljömässigt ansvarstagande, men införandet förblir ojämnt. Bestående hinder omfattar bristfällig landsbygdens infrastruktur, höga investeringskostnader, begränsad digital kompetens, fragmenterad datastyrning och etiska utmaningar.

Erasmus+-projektet AI4Agri (2023–2025) har hanterat dessa utmaningar genom att kombinera forskning, utbildning och policydialog i fyra partnerländer (Polen, Sverige, Cypern och Grekland). Projektets resultat omfattar:

- en omfattande **behovsanalys av AI-användning**,
- en **läroplan och sju e-lärandemoduler** för yrkesutbildningsdeltagare (VET),
- **pilotutbildning** med 83 deltagare,
- **nationella och transnationella policyrundabordssamtal** där gemensamma utmaningar och lösningar identifierades

Centrala policyutmaningar

- **Infrastrukturellt underskott:** Landsbygdsområden saknar ofta bredband och 5G, vilket hindrar jordbrukare från att få tillgång till AI-plattformar.
- **Höga kostnader:** De initiala investeringarna i AI-verktyg är för höga för små och medelstora gårdar.

- **Kompetensbrist:** Många jordbrukare och rådgivare saknar digital kompetens; äldre generationer förblir skeptiska.
- **Datafragmentering:** Avsaknaden av interoperabla styrningsramar begränsar det effektiva utnyttjandet av jordbruksdata.
- **Etisk och juridisk osäkerhet:** Jordbrukare saknar tydlighet kring dataäggande, ansvar och transparens i AI-verktyg.

Policysrekommendationer

För att frigöra AI:s potential inom jordbruket och säkerställa inkludering, hållbarhet och konkurrenskraft, rekommenderas följande åtgärder:

1. Investera i digital infrastruktur på landsbygden

- Utvidga EU:s Digital Innovation Hubs till landsbygdsområden.
- Tillhandahåll demonstrationsgårdar, delad infrastruktur och rådgivningstjänster.

2. Skapa AI-specifikt finansiellt stöd

- Inför mikrobidrag och subventioner för småbrukare och kooperativ.
- Stöd kooperativa ägande- eller leasingmodeller för att minska trösklarna till investeringar.

3. Integrera AI i kompetensutveckling och utbildning

- Inkludera AI4Agri:s läroplan och moduler i CAP:s kunskapsöverföringsåtgärder och Erasmus+-program för yrkesutbildning (VET).

- Främja blandat lärande och peer-to-peer-lärande för att överbrygga generationsklyftor.
- 4. **Etablera ett EU-gemensamt ramverk för datastyrning inom jordbruket**
 - Utveckla ett “Green Deal Data Space for Agriculture” för att säkerställa öppen, interoperabel och etisk användning av jordbruksdata.
 - Skydda jordbrukarnas rättigheter till sina data och främja transparens i AI-algoritmer.
- 5. **Inför “Green AI by Design”-standarder**
 - Ställ krav på att AI-verktyg ska vara energieffektiva, transparenta och miljömässigt hållbara.
 - Säkerställ att AI-användningen i jordbruket överensstämmer med EU:s AI-förordning (AI Act) och hållbarhetspolicys.
- 6. **Säkerställ policysamordning mellan nivåer**
 - Samordna CAP:s strategiska planer med EU:s digitala och gröna prioriteringar.
 - Främja tvärministeriellt samarbete på nationell nivå (jordbruk, digitalisering, utbildning).

Nästa steg

- **Beslutsfattare** bör integrera AI i CAP:s ekosystem och landsbygdsutvecklingsprogram, samt tydliggöra etiska riktlinjer.
- **Yrkesutbildningsaktörer (VET)** bör anta och utvidga AI4Agri:s utbildningsresurser, anpassade efter olika lärarbehov.

- **Jordbrukare och rådgivare** bör delta i utbildningar och utforska kooperativa modeller för gemensamma AI-tjänster.
- **Teknikleverantörer** bör samskapa prisvärda och användarvänliga lösningar, i linje med hållbarhetsmålen.

Slutsats

AI inom jordbruket är inte en lyx, utan en nödvändighet för Europas hållbara framtid. Genom att investera i infrastruktur, kompetens, finansiering, datastyrning och etiska standarder kan Europa säkerställa att AI blir ett verktyg för hållbarhet, konkurrenskraft och motståndskraft – tillgängligt för alla jordbrukare, inte bara för några få.

Denna publikation är licensierad under en Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell licens (CC BY 4.0). Detta innebär att du får använda, kopiera, distribuera, bearbeta och bearbeta verket, så länge du anger upphovspersonen och anger att det är en Creative Commons-licens..

